

Puhdas, tuottava ja yhteinen Itämeri.

Itämeri kuntavaaleissa

Paikallistason Itämeripaneelin kuntavaaliteemat

Vesiluonnon monimuotoisuus ja rehevöitymisen torjunta kuntatyön keskiöön

Itämeren ja rannikon lähivesien tila ei ole hyvä. Rehevöitymisen aiheuttamat sinilevät ovat jokakesäinen riesa, mutta näin ei tarvitse olla. Kunnilla on paljon mahdollisuuksia parantaa lähivesien tilaa ja niiden tarjoamia virkistysmahdollisuuksia. Ehdokas ja äänestäjä: Itämeren ja sisävesiemme ekologinen tila edellyttää toimia nyt! Tärkeintä on rehevöitymisen torjunta ja vesiluonnon monimuotoisuuden edistäminen. Ne luovat liiketoimintaa, tukevat ilmastonmuutoksen hillintää ja sopeutumista ja edistävät kestävä kehitystä.

Kuntavaaliehdokas: tässä toimia, joilla edistät kaikkia näitä tavoitetta.

1. Viisas maan ja vesistöjen käyttö vähentää ravinnekuormaa ja elvyttää vesiluontoa

Ravinnekuormitus ja rakentaminen ovat heikentäneet rannikkoalueiden ja sisävesien vedenlaatua ja vesiluonnon tilaa. Huolellisella kuntasuunnittelulla voidaan vähentää ravinnekuormitusta ja lisätä asuinympäristön viihtyisyyttä, kun maankäyttö, katuverkosto ja puistojen sijoittelu sovitetaan taitavasti yhteen. Samalla vähenevät myös tieliikenteen päästöt, jotka rehevöittävät ja likaavat vesistöjä ja aiheuttavat terveyshaittoja. Päästövähennyksiä saadaan lisää, jos kuntapäättäjänä edistät julkista liikennettä, kevyttä liikennettä ja raideliikennettä.

2. Lähivedet ja rannikkoalueet vetovoimaisuuden veturiksi

Rannikoiden lähivedet ovat tärkeitä ihmisten hyvinvoinnille ja luonnon monimuotoisuudelle. Niihin rakentuvat myös kalastuksen ja matkailun kaltaiset elinkeinot, mutta valitettavasti vesien heikentynyt tila laskee näiden toimialojen kannattavuutta. Kuntapäättäjänä voit edistää vesistöjen ja luonnonrantojen hyvää tilaa ja luontoon nojaavia elinkeinoja paitsi ympäristönsuojeluasiana myös kunnan vetovoimatekijänä. Monimuotoiset ja hyvinvoivat lähivedet ovat kunnan vahvuus.

3. Huolehdi hulevesistä ja suosi viherratkaisuja

Ravinteita, roskia, muovia ja haitallisia aineita päätyy vesistöihin sadeveden mukana rakennetuilta alueilta. Kunnat ja kiinteistöjen omistajat voisivat imeyttää sadevedet maaperään kosteikkojen, sadepuutarhojen ja viherrakenteiden avulla. Viherratkaisut kerryttävät vettä kasteluun, lisäävät

kaupunkiluonnon monimuotoisuutta ja rakennettujen alueiden viihtyisyyttä. Tiiviisti rakennetuilla alueilla erillisviemäröinti estää hulevesien sekoittumisen viemäriverteen, vähentää käsiteltävän jäteveden määrää puhdistamoissa ja ylijuuksutusten riskiä. Hulevedet tulee puhdistaa ennen johtamista lähivesiin.

4. Terveellinen ja kestävästi tuotettu ruoka edistää Itämeren terveyttä

Ruokavalintojen välillinen vaikutus Itämeren päästöihin on suuri. Eläinpohjaisesti tuotetun ruoan osuus ruokavalion ravinnejalanjäljestä on noin 75 %. Kuntapäättäjänä voit edistää kunnan hankinnoissa ja ruokapalveluissa lähikasvisten ja lähiruoan käyttöä, kestävästi pyydettyä Itämeren ja sisävesien lähikalaa sekä muita kestävästi tuotettuja elintarvikkeita.

Kuntalainen, valitse ehdokas, joka ajaa näitä tärkeitä vesiensuojeluasioita. Mieti myös kuinka omilla toimillasi voit edistää rannikko- ja vesialueiden hyvää tilaa, sillä liikenne- ja kulutusvalintasi vaikuttavat. Neljä vihjettä:

- Jos mahdollista, pyri jättämään auto kotiin ainakin lyhyillä matkoilla.
- Osallistu lähivesien kunnostushankkeisiin ja talkoisiin.
- Edistä viherratkaisujen käyttöönottoa niin kotipihoilla kuin työpaikoilla
- Minimoi ruokahävikkiä ja tee ympäristövastuullisia kulutus päätöksiä - näin autat sekä Itämerta että ilmastoa, edistät kiertotaloutta ja omaa hyvinvointiasi.

Lähteet:

- Kestävän kehityksen johtaminen ja toimeenpano paikallistasolla, Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 2020:30, <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-931-8>
- Miksi Itämeri kukkii, Helsingin Sanomat, 24.8.2018, <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000005800927.html>
- Merenhoidon toimenpideohjelmaehdotus 2022-2027
<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/DownloadProposalAttachment?attachmentId=15123>
- Helsingin ja Turun Itämeri-toimenpideohjelma 2019-2023
http://www.itamerihaaste.net/files/2045/Itamerihaaste-tpo_2018_210x210_FINAL_251018_web.pdf

ITÄMERIHAASTE

www.itamerihaaste.net

Paikallistason Itämeri-paneelin jäsenet

Markku Ollikainen, professori, taloustieteen osasto, Helsingin yliopisto, Itämeri-paneelin puheenjohtaja

Camilla Gustafsson, dosentti, Tvärminnen eläintieteellinen asema, Helsingin yliopisto (varajäsen: **Mats Westerborn**, tutkimuskoordinaattori, Tvärminnen eläintieteellinen asema, Helsingin yliopisto)

Antti Halkka, toimituspäällikkö, Suomen luonnonsuojeluliitto ry (varajäsen: **Päivi Lundvall**, toiminnanjohtaja, Suomen luonnonsuojeluliitto ry)

Jan Hanes, toimitusjohtaja, Viking Line

Jari Hänninen, asemanjohtaja, Turun yliopiston Saaristomeren tutkimuslaitos (varajäsen: **Katja Mäkinen**, Ph.D. Turun yliopiston Saaristomeren tutkimuslaitos)

Antti Iho, erikoistutkija, Luonnonvarakeskus (varajäsen: **Meri Kallasvuo**, tutkimuspäällikkö, Luonnonvarakeskus)

Paula Kankaanpää, johtaja, Suomen ympäristökeskus, merikeskus (varajäsen: **Markku Viitasalo**, tutkimusprofessori, Suomen ympäristökeskus, merikeskus)

Jan-Erik Karlsson, hallituksen jäsen, Natur och Miljö rf (varajäsen: **Lisbeth Forss**, tf. verksamhetsledare, Natur och Miljö rf)

Niko Kyynäräinen, toimitusjohtaja, Turku Science Park Oy

Nina Tynkkynen, Biträdande professor, Åbo Akademi (varajäsen: **Anna Törnroos-Remes**, Associate professor, Åbo Akademi)

Olli-Pekka Mäki, ympäristönsuojelupäällikkö, Turun kaupunki (varajäsen: **Liisa Vainio**, ympäristönsuojelusuunnittelija, Turun kaupunki)

Esa Nikunen, ympäristöjohtaja, Helsingin kaupunki (varajäsen: **Jari-Pekka Pääkkönen**, vs. yksikönpäällikkö, Helsingin kaupunki)

Sihteeristö:

Mari Joensuu, projektiasiantuntija, Helsingin kaupunki (siht.)

Lotta Ruokanen, Itämerihaasteen koordinaattori, Helsingin kaupunki (siht.)

Tove Holm, Itämerihaasteen koordinaattori, Turun kaupunki (siht.)

Kari Hyytiäinen, professori, taloustieteen laitos, Helsingin yliopisto (siht.)

ITÄMERIHAASTE

www.itamerihaaste.net